

Rejonizacija crnogorskog vinogradarskog područja, Šipčanik, 17. jul 2015.

Poštovane dame i gospodo,

Veoma mi je drago da, korak po korak, odmičemo sa projektom *Rejonizacija crnogorskog vinogradarskog područja*. Međutim, gotovo i da se više ne sjećamo dvije godine našeg upornog nastojanja da pokrenemo ovaj projekat. Umjeto da projekat bude završen u maju ove godine, biće završen u maju 2017. Nedostatak osjećaja za vrijeme i propuštene prilike treba da opomenu ne samo one koji su u svojim fijokama isuviše dugo držali papire od ovog projekta, i sakrivali se iza procedura, već sve nas - da moramo biti još uporniji, ako zaista svi želimo boljitak državi u kojoj živimo i svima nama. Stvari se ne pomjeraju same. Za upornost je potrebna volja, energija i snaga.

U namjeri da ponešto spasimo od zaborava, makar za neko vrijeme, jer "*pamćenje slabi ako ga ne vježbaš*", dopustite mi da Vas podsjetim na to šta je Minisarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja uradilo u oblasti vinogradarstva u periodu od januara 2013. godine do danas.

Krenuću od edukacije kao osnove za bolje razumijevanje pravca u kojem idemo. Organizovali smo više od 40 tematskih rasprava, okruglih stolova i predavanja na kojima smo dali doprinos edukaciji crnogorskih vinogradara. Posebno je fokus stavljen na sortni sastav, sredstva zaštite i rezidbu.

Podržali smo više naučnih istraživanja u kojima su učestvovali predstavnici Institua iz LaRioje, Plantaža "13. Jul", Biotehničkog fakulteta i Fakulteta za prehrambene tehnologije na UDG. Preliminarni rezultati jednog istraživanja potvrdili su naša zalaganja za identifikovanje autohtonih sorti vinove loze. Crna Gora ima svoje sorte. Ali, pred nama je dug put njihovog međunarodnog priznanja.

Tokom protekle dvije i po godine podignuto je 70ha novih vinograda i zasađeno 650.000 čokota. U Centralni registar proizvođača grožđa i vina upisano je 505 proizvođača. Registrovano je 8 novih vinarija i sada ih ukupno ima 56. Asortiman vina obogaćen je za 20 novih vrsta i sada ih ukupno ima 108. Broj crnogorskih izlagača na sajmu vina "Monte vino" povećan je za 40%. Otvoreno je 21 novo radno mjesto i veći broj sezonskih poslova. U oblasti vinogradarstva investirano je oko 2,2 miliona €.

Pomogli smo učlanjenje Crne Gore u CEVI. Poslednju sjednicu Upravnog odbora CEVI je održao upravo u Crnoj Gori. Predsjednici dvije najvažnije organizacije za vino - OIV i CEVI posjetili su Crnu Goru i direktno razgovarali sa crnogorskim vinogradarima.

Izradili smo Zakon o vinu i više pravilnika. Vjerujemo da ćemo predloženim rješenjima doprinijeti jačanju kvaliteta crnogorskih vina, smanjenju obmana potrošača (posebno mlađih) i zavođenju većeg reda u oblasti u kojoj, ne zaboravimo, imamo jedan od najvažnijih izvoznih proizvoda.

Tako smo, u najkraćem, došli do faze u kojoj smo danas. *Rejonizacija crnogorskog vinogradarskog područja* je bitna karika u procesu usaglašavanja nacionalnih propisa sa evropskim standardima i normama. Trenutno je na snazi Rejonizacija iz 1977. godine, koju je potrebno inovirati, prije svega zbog proširenja areala uzgoja vinskog grožđa u protekle 4 decenije, klimatskih promjena, ali i promjena preferencija potrošača.

Pored grafičkog i opisnog definisanja granica regiona uzgoja grožđa za proizvodnju vina, cilj projekta je da: utvrdi kojim evropskim vinogradarskim zonama uzgoja pripada crnogorsko područje i ustanovi mogućnost daljeg proširenja areala uzgoja vinskog grožđa u skladu s globalnim klimatskim promjenama.

Rejonizacija crnogorskog vinogradarskog područja je preduslov za implementaciju oznaka porijekla vina i zaštitu oznake porijekla i oznake geografskog porijekla, u skladu s EU propisima i u skladu s Predlogom novog zakona o vinu, koji je u skupštinskoj proceduri. Projekat treba da obezbijedi podatke za povezivanje osobina vina sa karakteristikama vinogradarskog regiona. Pripadnost određenoj vinogradarskoj zoni (A, B ili C) bitna je za definisanje dozvoljenih enoloških postupaka i ograničenja u procesu proizvodnje vina, a u skladu s preporukama OIV. Realizacija projekta *Tehnička podrškarejonizaciji vinogradarskog područja Crne Gore* povjerena je Centru za istraživanja, testiranja i obuke u poljoprivredi iz Barija, Italija. Vrijednost projekta je 300.000€. Finansira se kroz IPA 2011.

Projektni tim je napravio početni Izvještaj, koji prikazuje realizovane aktivnosti projekta rejonizacije u protekla tri mjeseca, koncept radana sakupljanju podataka o strukturi vinograda,

karakteristikama uzgajanog grožđa i naših vina, kao i podataka o crnogorskim agroekološkim karakteristikama i potencijalima. U sakupljanju imputa značajan doprinos dale su relevantne nacionalne institucije, naučni radnici i proizvođači grožđa i vina. Zahvaljem se svima koji su dali doprinos dosadašnjoj realizaciji projekta.

Do maja 2017., kada je planiran završetak projekta očekujem da će biti završen *Nacrt studije rejonizacije vinogradarskog područja Crne Gore*, i urađena podzakonska akta i smjernice (uputstva) za implementaciju PGI/PDO u sektoru vinarstva.

Današnju konferenciju organizujemo sa ciljem da se proizvođači i šira naučna i stručna javnost, informišu o projektu i podstaknu da daju doprinos u kreiranju i realizaciji budućih aktivnosti. Naša vrata, kao i do sada, otvorena za sve dobronamjerne ljude i predloge koji su usmjereni na poboljšanje kvaliteta. Za sve drugo, nemamo vremena.

Hvala.